Székelyudvarhely, VI. évfolyam 32 sz. 5 lei Szombat, 1949 augusztus 6

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden szombaton reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 34.

A szövetkezeti közgyülések uj életet visznek a faluba

Az udvarhelymegyei szövetkezeti mozgalom ujjászervezése a befejezés felé közeledik. Megyeszerte megkezdődtek a szövetkezeti közgyülések, ahol ellentétben az ellenséges hirverésekkel, a szövetkezeti tagok a szövetkezettel szemben táplált érzéseiket, gondolataikat nyiltan kifejezhetik. A közgyülés a legfőbb vezetőszerve a szövetkezeti életnek. Ez természetes is, mert a sorsa felett azok dönthetnek, akik azt létrehozták.

Hogy a szövetkezeti mozgalom a falusi tömegek érdeklődésének központjába került, azt bizonyitják a vasárnap megtartott közgyülések.

A reakciós hirverők legszégyentelejesebb kudarca a közgyülésen vált nyilvánvalóvá, amikor kitünt, hogy az általuk terjesztett hir, mely szerint a belépési nyilatkozat aláirása kolhoztagsági kötelezettséget von maga után, szétfoszlott. A közgyülés, mint a szervezés befejező mozzanata, világosan rámutatott arra, hogy mindenben a nép akarata érvényesül. A szövetkezet csak olyan formát öltött, amilyent a tagok akarnak.

A szövetkezetek élére olyan vezetőséget választott a közgyülés, mely szivvel-lélekkel népi érdekeket szolgál, ismeri a helyi lehetőségeket és szükségleteket és ennek fedezésére minden erejét mozgósitja. Szokatlan a régebbi szövetkezeti tagok előtt az ifjuság olyan méretü bekapcsolódása a szövetkezeti életbe, mint ahogy az ezen a közgyülésen történt. A forradalmi lelkülettel átitatott ifjuság van hivatva forradalmositani magát a szövetkezeti életet is. Ő fogja képezni a holnapi vezetőség uj kádereit. Elsőrendü szerep jut a szövetkezet vezetésében a nőknek is.

Az uj szövetkezeti mozgalom kizár magából minden bünözőt és kizsákmányolót. A közgyülés kiméletlenül leleplezte azokat az elemeket, akik a szövetkezeti életet kereseti forrásnak tekintették, egyenként felsorolták minden büneiket és közös akarattal távolitották el a szövetkezeti életből.

A julius 31-ikén, vasárnap megtartott 19 szövetkezeti közgyülés, mi után leleplezte a szövetkezet ellenségeit, 24 tagot zárt ki, akik mind kizsákmányolók, a szövetkezettel ellenérdekü foglalkozást üzők, vagy bünös multuak. Az uj szövetkezetben ezeknek nincs helyük.

A szövetkezet a közös erők összefogásából származott és annak további megacélosodásából él és fejlődik tovább. Példája ennek *Homoródkeményfalva*, ahol a közgyülésen a szövetkezeti tagok 25 különböző természetü ingyenes munkaszolgálatot ajánlottak fel nagy lelkesedéssel a szövetkezet érdekében. A szövetkezeti tagok önmagukon segitenek akkor, amikor ingyenes fuvart, vagy más szolgálatot vállalnak a szövetkezet érdekében, mert ezáltal az áruk olcsóbbátételéhez jutunk és a szövetkezet gazdasági erejét növeljük.

Kormányunk a szövetkezeteknek minden támogatást megad, hogy elősegitse azt a munkát, amit a lelkes szövetkezeti tagok végeznek. Ennek a segitő akciónak a során a legkisebb szövetkezet is 100 000 lej áruhitelt kap, a megye szövetkezetei összesen mintegy tizenöt és félmillió lej értékü áruhitelt kapnak.

A szövetkezeti élet a RMP Központi Bizottságának március 3—5-iki plenáris határozata jegyében, a fejlődés és a megvalósitás utjára lépett. A siker azonban csak ugy lesz teljes, ha minden szövetkezeti tag parányi erejéhez mérten támogatja a mozgalmat. A szövetkezeti életforma egyike a szociálista gazdaság felé vezető utnak, a jövőbeni boldoguláshoz vezet. Támogatni a szövetkezeti életet, tehát saját boldogulásuk érdekében is szükséges.

A megyei szövetkezeti szervező-bizottság.

Egy héttel a földadókivetés megkezdése után

Julius 25 ikén 32 földadókivető bizottság kezdte meg hivatásának teljes tudatában a megyénk gazdaságai által ezévre fizetendő földadóknak a megállapitását.

Julius 31-ig bezárólag megyénk kb. 40.000 gazdasága közül 6 625 részére állapitották meg a földadót s ennek eredménye teljesen igazolta a dolgozó parasztság várakozását.

Igy az udvarhelyi felsőjárás 6 községében 1.371 gazdaság közül 375 teljesen adómentes, azaz a gazdaságok 27·3 százaléka. Az udvarhelyi alsójárás ugyancsak 6 községében 710 gazdaság közül 270 teljesen adómentes, vagyis a gazdaságok 38 százaléka. A székelykereszturi felsőjárásnak 6 községében 895 gazdaság közül 313 teljesen adómentes, a gazdaságok 34·9 százaléka. A székelykereszturi alsójárásnak 4 községében 855 gazdaság közül 401 teljesen adómentes, a gazdaságok 46·9 százaléka. Az oklándi járás 8 községében 2 058 gazdaság közül 371 teljesen adómentes, a gazdaságok 18 százaléka. Végül a parajdi járás 3 községében 736 gazdaság közül 213 teljesen adómentes, a gazdaságok 28·9 százaléka. Tehát ezideig 6.625 gazdaság közül 1.943 teljesen adómentes, ami 29 százaléknak felel meg.

A fenti 33 község adó alá eső jövedelme 102.661 584 lej és a gazdaságok 71 százalékára kivetett adó 10 202.487 lej, azaz a jövedelemnek alig 10 százaléka. A jelzett adóban benne van a falvakon földbirtokkal rendelkező iparosok és kereskedők földjövedelmén kivüli jövedelmeinek adója is.

Mit is jelentenek a fenti adatok?

Először is vegyük figyelembe, hogy az elmult pénzügyi évben falvainkra kb. 146.000 000 lej föld, ház-, ipari- és kereskedelmi adó volt kivetve. Ebből, valamint a fenti 33 község adataiból hozzávetőlegeten már következtethetünk arra, hogy az ez évi falusi viszonylatban kivetett földadó a tavalyinak még a felét sem fogja elérni, ha a 33 község a megye 134 községének 24.6 százalékát teszi ki, illetve a 6625 eset a 42 700 tétel 16 százalékának felel meg a területek és a jövedelem szempontjából.

Igy kézenfekvő, hogy nemcsak szegényparasztjainkat mentesitettük teljesen az adófizetés alól, hanem középparasztságunknak is hatalmas segitséget nyujtottunk, amenyiben az elmult évek adójával szemben 25—40 százalékkal, sőt egyes esetekben még ennél nagyobb arányban fog csökkenni fizetendő adója. Ezzel szemben természetesen a kulák-gazdaságok adója olyan mértékben, amint azt gazdasági erejének korlátozása megkivánja, emelkedni fog.

A fenti tény a dolgozóparasztság bizalmát a RMP helyes politikájával szemben mégjobban megerősiti és hathatósan hozzájárul a munkásosztály és a dolgozóparasztság szövetségének megszilárditásához.

Pártunk, mikánt annakidején a földreformtörvénnyel, vagy a gabonabeszolgáltatási, a vetőmaggal stb. stb. kapcsolatos intézkedéseivel is, ugy most az uj földadótörvény rendelkezéseivel bebizonyitotta, hogy a dolgozóparasztság érdekeinek védelmében s különösen gazdasági és kulturális felemelkedéséért mindent megtesz.

A dolgozóparasztság érezheti, hogy ma nem áll védtelenül a kulákok kizsákmányolásával szemben, mert demokratikus rendszerünk megvédi s a párt és munkásosztály hatalmas támogatásban részesiti.

Ilyen körülmények között, amelyek-

(Folytatás a 8 ik oldalon.)

Az első kollektiv gazdaságok megalakulása

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége március 3—5 iki plenáris ülésének határozata utat nyitott a falu szociálista átalakulása felé, amikor kijelentette ,hogy »Ott ahol a szegény- és középparasztok elhatározták magukat, hogy rátérjenek a mezőgazdaság szociálista megszervezésére és ahol ehhez meglesznek a legjobb technikai feltételek, egyelőre korlátolt számban lehet szervezni **kollektiv mezőgazdaságokat**«.

Ennek a történelmi jelentőségü határozatnak gyakorlati megvalósulása julius 24 ikén kezdődött meg országunkban, öt kollektiv gazdaság megvalósulásával.

A munkásosztály és a Párt eddig is tettekkel bizonyitotta be, hogy Lenin utmutatása alapján, amely igy hangzik: »támaszkodj a szegényparasztságra, köss tartós szövetséget a középparasztsággal és pillanatig se szüntesd a harcot a kulákság ellen«— vezeti a dolgozó parasztságot a kapitálista társadalomból, a szociálista társadalom felé, a nyomorból a jólét felé.

Az 1945 évi földreform, amely a földnélküli és kevés földdel rendelkező dolgozó parasztok százezreit juttatta földhöz, nem egyedüli bizonyitéka ennek a segitségnek.

A két éves aszály nehézségeit a Párt segitségével vészelte át dolgozó parasztságunk. A traktorállomások segitik földmunkálatai elvégzésében. A régi adótartozások elengedése, uj adók megállapitása, a sok gazdasági, társadalmi és kulturális támogatás mind beszédes bizonyitéka annak, hogy a munkásosztály és a dolgozó parasztság viszonyában forradalmi változás állott be, hogy az ország, amit épitünk, a munkás-paraszt szövetség szilárd alapzatán épül.

Ezért fogadták páratlan lelkesedéssel országunk dolgozói az öt kollektiv gazdaság megalakulásának hirét. Az egész ország figyelme az uj szociálista gazdaságok felé fordul, amelyek hivatottak konkrét példaadás utján megmutatni a közös gazdálkodás előnyeit és fölényét az egyéni kisgazdaság fölött.

Ezek a kollektiv gazdaságok hivatottak tettekkel megcáfolni azokat a dajkameséket, leleplezni azokat a rágalmakat, amelyeket egy sülyedő világ kalózai kétségbeesett védekezésükben szórnak az uj világ, a szociálista világ épitőire.

A dolgozó parasztok bevitték ezekbe a kollektiv gazdaságokba földjeiket, munkaállataikat és a legfontosabb munkaeszközeiket. Minden egyes tagnak azonban joga van saját gazdaságához is, amely a következőkből állhat: lakóház, egy darab föld a ház mellett, istálló, tejelő-tehén, vagy bivaly, két borju, egy kocasertés malacaival, 10 juh vagy kecske, szárnyas és nyul korlátozás nélkül és 15 kas méhcsalád, valamint kisebb mezőgazdasági munkaeszközök, melyek a ház melletti föld megmüvelésére szükségesek.

Nagy feladat vár a kollektiv gazdaságok dolgozóira, — szép és nagyszerü feladat, melynek elvégzésére tudásuk és munkájuk javát kell, hogy adják. A Párt, az államhatalom szervei támogatni fogják dolgozó parasztságunkat becsületes munkájuk elvégzésében, történelmi feladatuk teljesitésében, hogy a nyomor birodalmából a jólét birodalmába léphessenek át.

A Pártszervezetekre is hatalmas felvilágositó munka vár, kifejleszteni a tagok körében a köztulajdonnal és a munkával szembeni uj magatartást.

A Szovjetunió mezőgazdaságának. példája, amely a világ **legelső** mezőgazdasága, — ezt még ellenfelei is kénytelenek elismerni, — nemcsak lelkesitőleg hat reánk, a RNK dolgozóira, hanem gyakorlati tapasztalatainak felmérhetetlen gazdagságával biztositék is arra nézve, hogy Pártunk vezetésével és irányitásával a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége alapján hazánk dolgozói ezt a feladatot is teljesiteni fogják.

A falvakon is meg fog valósulni a szociálizmus — azon az uton, ahol julius 24 én 5 kollektiv gazdaság elindult szerénynek tetsző kezdettel, de hatalmas történelmi távlatokat megnyitó forradalmi utjára.

*

Az első öt kollektiv gazdaság után ujabb 10 kollektiv gazdaság létesitéséről adnak hirt a legutóbbi ujságok. A dolgozó parasztság felismeri a kollektiv gazdaságok előnyeit és mind nagyobb számban kérik a Párt és a kormány jóváhagyását a kollektiv gazdaságok létesitéséhez.

Szovjet példára

a mesterséges beporozás nagybani alkalmazását

határozta el az udvarhelyi állami mezőgazdaság kollektivája

Az udvarhelyi állami mezőgazdaság felelősei minden második vasárnap gyülést tartanak. Az udvarhelyi központi gazdasághoz tartozó 8 gazdaság felelősei sorra beszámolnak ilyenkor kétheti tevékenységükről. Ez alkalommal az építő kritikának és önkritikának szabad tere van. A munkások szabadon birálhatják a vezetők tevékenységét és viszont. Egyetlen cél: a termelés tökéletesitése. Előterjesztések, ajánlatok hangzanak el. A kollektiva meghányja veti azokat és amit jónak talál, annak megvalósitását mindjárt el is határozza.

Igy a legutóbbi kollektiva gyülés alkalmával a gazdaság mérnöke ismertette a szovjet mezőgazdaságban alkalmazott mesterséges beporzást, amely által ugy a termés mennyiségét, mint minőségét nagy mértékben lehet emelni.

Közismert tény, hogy pl. a lucerna beporzását, azaz a virágok megtermékenyitését különböző méhfajták végzik. Olyan években, amikor a lucerna virágját nagy számban lepik el a méhek, jó magtermés van, olyan években, amikor kimaradnak a méhek tömegei, gyenge magtermést ad a lucerna. A lucerna virágkelyhei rendszerint zárva vannak és csak külső behatásra, ütésre, rázásra nyilnak ki. A himpor csak a kinyilt kehelyből tud kihullani és a megtermékenyitendő bibékhez eljutni.

A probléma tehát: megállapitani, mikor van a himpor annyira beéredve, hogy alkalmas a bibék megtermékenyitésére, akkor a virágkelyhek kinyilását és ezáltal a himpor kiömlését mesterségesen előidézni és egyidejüleg a kihullott himpornak mentől egyenletesebb szétszórását az egész lucernatáblán elősegiteni. A szovjet-kolhoz munkások ezen cél elérésére különböző módszereket dolgoztak ki. A legjobban bevált és egyidejüleg a leggyszerübb módszer a következő:

Egy megfelelően hosszu és erős spárgára (pl. fűrészzsinegre) egy elhasznált seprűből vagy hasonló erősebb, nem tulnehéz és ruganyos anyagból való 5—6 cm. hosszu és 2—3 cm. széles seprücskéket kötünk rá, mentől sürübben. Az igy elkészitett spárgát 2 ember a harmat felszáradta után, lehetőleg olyankor, amikor nincsen nagy szél, kétszer háromszor végighuzza a lucernatáblán ugy, hogy az a virágokon végigtáncoljon. Ezt 3—4 napon át megismétlik. A helyes beporzás alapja az időpont eltalálása. Ezt csak gondos és aprólékos vizsgálódás alapján lehet megállapitani. A helyes időpont az, mikor a lucerna legtöbb virágja kinyilott, azokat a méhek szorgalmasan látogatják és az embernek sikerül a virágokat könnyen az ujjával megkopogtatva egy sötétebb alapra a himport kirázni.

Egy másik növény, amelynek a termését mesterséges beporzással ugyancsak nagy mértékben lehet emelni: a napraforgó. A napraforgó nem igen virágzik egyidőben és ennek következtében vannak virágok, amelyek a beporzásra alkalmas időben és vannak, amelyek a kevésbé alkalmas időben nyilnak és termelik a himport. Ez a hátrány kiküszöbölhető a mesterséges beporzással. Ez a munka már hosszadalmasabb, mint a lucerna mesterséges beporzása, de a nagyobb terméseredmény kipótolja a munkatöbbletet. A mesterséges beporzásnak az egyik módszere, hogy az ember két egymás mellett álló napraforgónak a virágját egymással szembeforditja ugy, hogy az egyik alul a másik pedig felül van és akkor a felül levőt könnyen megkopogtatja, anélkül, hogy azt bármiképpen is megsértené. Igy az egyikből a himpor ráhull a másikra A következő lépésnél az a virág jön alul, amelyik felül volt és igy megy az ember végig az egész táblán Egy kis gyakorlattal a munka elég gyorsan halad.

Másik módszer, hogy az ember egy, a napraforgó virágoknak körülbelül megfelelő nagyságu, kerek vékony deszka vagy papendekli tányért vág ki és annak a hátára egy fogót csinál, hogy könnyen lehessen kézben tartani. A másik felére pedig egy régi bársonydarabot vagy vastag, szőrös posztódarabot szegez. Erre a bársony vagy posztó tányérra több napraforgó himporát rákopogtatja és ezzel több virágot beporoz ugy, hogy a tányért a beporzandó virágok felett könnyen megrázza. Ezzel a módszerrel keresztülvihető, hogy az ember csak a legjobban kifejlődött és a legjobb tulajdonságokat mutató egyedekről vesz himport és igy nagyfoku növénynemesitő munkát is lehet egyidejüleg végezni. A vegyes himpor által növekedik a megtermékenyülés aránya is

Az udvarhelyi állami mezőgazdaság kollektivája lelkesedéssel magáévá tette ezt a feladatot és egyidejüleg ezennel felhivja a megye összes gazdáit, hogy ők is végezzék el az itt leirt mesterséges megtermékenyitést, hogy ezáltal is emeljék a termést és az ország előbbrehaladását.

A poliklinika közleményei

Megérkeztek az első szemüvegek

Örömmel értesitjük a szemüveg igénylőket, hogy a megrendelt szemüvegek közül 46 megérkezett, a következők részére: Bokor János, András Irén, Pálffy Lenke, György Emma, Nyiri József, Fazekas József, Sándor István, Nagy Ákos, Makó Etelka, Császár Mária, Schwartzenberger Terézia, Tulit László, Kinda Györgyné, Babonits Rebeka, Zalavári Lenke, dr. Hódy Károly, id. Szabó Mózes, Koncz Márton, Kénosi Gyula, Székely Lehel, Fürszt Ferenc, Demeter Mózes, Dobai Anna, Lőrincz Dánes, Olajos Irén (Pálffyné), Csiki Gergely, Domby Aranka, Horváth Gábor, özv. Bodrogi Istvánné, Bokor Béla, Vajda Dezső, Bálint Berta, Lakatos István, Naghi Alexandru, Demeter Ferenc, Gábos János József, Tókos Ferenc, Mihály Ferenc, Gábos Antal, Mihály József, Gábos István, Tankó János, Simó György, Dobos János, Özv. Réthy Ilona, Udvard Róbert.

A szemüvegek a poliklinika gyógyszertárában vehetők át személyesen, vagy **irásbeli** meghatalmazással mások utján is. Átvételkor a régi szemüveget be kell adni.

Az igénylők közül sokan türelmetlenkedtek a szemüvegek késéséért. Ne feledjük azonban el, hogy ezt az uj kedvezményt egyszerre tulsokan is akarták igénybe venni országszerte, ami váratlanul sok munkát adott az egészségügyi minisztérium központi raktárának. Ezért, hogy lehetőleg minden dolgozó nagyobb késedelem nélkül a szükséges szemüveghez juthasson, a minisztérium több kerületi központot létesitett az országban. Ezek biztositani fogják a már megindult szemüveg ellátást.

Kérjük tehát a még ki nem elégitett igénylőket, sziveskedjenek türelemmel bevárni, amig mindenkire sor kerül s ne zavarják folytonos érdeklődéseikkel és szociálista munkásokhoz nem méltó megjegyzéseikkel a poliklinika amugy is tulzsufolt munkáját.

Természetesen elsősorban a dolgozók kapják meg szemüvegeiket a raktárak készletei arányában, mig a többi igénylőre fokozatosan kerül sor.

A szemüvegek érkezését mindig a lapban közöljük.

Értesitjük az érdekelteket, hogy közelebbről a **szemészeti**-osztály is megnyilik a poliklinikán, egy szemész szakorvos vezetésével, ami vármegyénk egyik legnagyobb egészségügyi hiányosságát fogja megszüntetni. Régi óhaja mindenkinek, hogy vármegyénkben szemorvos is legyen s ne kelljen 100 kilométereket utazni egy szembetegségért. Éppen ezért a megyei ideiglenes bizottság egészségügyi szakosztálya minden szükséges lépést megtett a szemészeti osztály meginditására.

Az igazgatóság.

Felhivás a vidéki kézbesitőkhöz!

Arról értesültünk, hogy több kézbesitő hanyagul végzi hivatását s különösen az ujságokat nem kézbesitik rendesen. Felhivjuk különösen a vidéki kézbesitők és postások figyelmét, hogy hanyagságuknak sulyos következménye lesz, mert nem tartjuk meg az olyan kézbesitőket, akik nem teljesitik pontosan kötelességüket.

A posta igazgatósága.

RPR
Judecătoria Populară Mixă Cristurul-săcuesc Jud. Odorheiu.

Dos. No. 648—1949.

CITAŢIE No. 648 din 28 Iulie 1949.

Beke Ludovic fost cu ultimul domiciliu în comuna Bezid, actualmente cu domiciliu necunoscut, este citat a se prezenta la această judecătorie în ziua de 18 August 1949 ora 8 a. m. spre infăţişare, în procesul de divorţ intentat de soţia lui Beke Ludovic născută Némethy Ileana din comuna Cristurul săcuesc **cunoscând**, că în caz de neprezentare se va proceda conform legii.

Judecător, *Bârsan Nicolae.*

Grefier, *Fancsali Desideriu.*

A konzervkonyhákról

A RMP javaslatára megkezdett egyéves gazdasági tervünk arra való, hogy a dolgozók életszinvonalát emelje. Ebbe szervesen beletartozik az a 6 konzervközpont, ami Vargyason, Orlándon, Kobátfalván, Fiatfalván, Parajdon és Székelyudvarhelyen létesül.

A Szebenben megtartott konzerv tanfolyamon a megye kiküldöttei elsajátitották a szükséges tudást és Székelyudvarhelyen öt napos tanfolyamon adták tovább ismereteiket a falusi testvérnőknek. Szegény és középparasztjainknak meg kell mutatni, hogy a konzerv konyha nem egyéb, mint segitség a zöldség és gyümölcs eltevésének a megkönnyitése végett.

A mult társadalom nem törődött azzal, hogy a szegény- vagy középparaszt mennyire tudja ellátni magát konzervált élelemmel. Ma minden dolgozónak lehetősége van erre, mert konzerváló központjainkban jutalanul fognak elkészíteni jobbnál jobb konzerveket, olyanformán, hogy üveget és anyagot a dolgozók adnak és az elkészitést a megbizottak fogják végezni.

Ez nagy segités a szegény és középparasztságnak, mert a konzervkonyhák föltétlenül hozzájárulnak életszinvonalunk emeléséhez. *N I*

A Román Munkáspárt kiadásában megjelent román nyelven K. MARX F. ENGELS Válogatott Müvek I. kötet. (704 oldal 280 lej)

A milicia közleménye

A milicia az idegen állampolgárok és hontalanok tudomására hozza, hogy azoknak az igazolványoknak, amelyek a tartózkodási engedélyt helyettesitik és amelyek határideje 1949 jul. 1-volt, az érvényessége hivatalból meghosszabbittatik minden eljárás nélkül 1949 október 1 ig.

---

x **Semmisneknyilvánitás.** Elveszett Gál András küsmődi lakos pénztárcája Gál András, ifj. Gál András, Irma és Juliánna névre szóló ruházati pontoskönyvvel és Gál András »buletin« ével. Semmisek. A becsületes megtaláló a pénzt tartsa meg s az iratokat juttassa el tulajdonosához.

—

Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a székelykereszturi „Voluntás" fenfeldolgozó szövetkezetnél tilolenkóc kaphato hivatalos áron, minden külön engedély nélkül korlátlan mennyiségben.

Tribunalul jud. Odorheiu

Dos. Nr. 581—1949.

Sentinţa civilă Nr. 141. Sedinţa publică din 23. Mai 1949. In numele legii

Hotărăşte.

Admite in parte apelul făcut de soţia lui Stângaciu Dionisie născ. Pál Elizabeta dom. in Odorheiu in procesul său cu intimatul părât Nyitrai Alexandru impotriva cărţii de judecată civilă Nr. 50 din 24. Febr. 1949 a Judecătoriei Populare Mixte Odorheiu, reformează Cartea de judecată menţionată şi in consecinţă:

Admite in parte acţiunea facuta de apelanta la suszisa judecatorie inreg. sub. Nr. 17.004 la 10. Dec. 1948. şi obliga pe părătul Nyitrai Alexandru să plăăască reclamantei suma de 31.500 adică treizeci şi una de mii cincisute lei cu titlu de despăgubiri, precum şi 4. 500 adică Patrumiicincisute lei cheltueli de judecată de I-a şi II a instanţă. Cu recurs.

Dr. Carol Szabó s. s. preşedinte, *Lakatos Stefan s. s. Bajnoczki Elizabeta s. s.* asesori populari, *Nicolae Spiridon s. s.* grefier.

A demokratikus ifjuság világkongresszusáról

Augusztus 14—28 és szeptember 2—8 között lesz Budapesten a DIVSz II ik kongresszusa és világünnepélye. Az egész világ dolgozó ifjusága lázasan készülődik erre a kongresszusra, mely a világ békétakaró ifjuságának seregszemléje is lesz.

Ezen a kongresszuson 70 ország ifjusága vesz részt, mintegy 60 millió ifju képviseletében. A lenini sztálini Komszomol példáját követve a francia ifjuság harcol, hogy a nép pénzét ne háborus célokra, hanem a nép javait szolgáló nevelő intézetek létesitésére, iskolákra, klubokra, lakásokra, stb. forditsák. Harcol azért, hogy megszünjék végre a vietnami véres harc, melyen már eddig is rengeteg francia és vietnami ifju vesztette életét. A görög ifjuság harcol a monarcho-fasiszták ellen, országuk felszabaditásáért. A spanyol ifjuság küzd Franco rémuralma ellen. Az olasz ifjuság tömegtüntetéseket rendez a sztrájkok mellett, illetve a népáruló De Gasperri ellen, aki az amerikai imperialistáknak akarja kiszolgáltatni, az olasz dolgozók verejtékes munkájának eredményét.

A demokratikus béke-táborba tartozó országok ifjai, más politikai, kulturális és anyagi körülmények között folytatják a harcot az imperializmus ellen, ugyancsak a Szovjetunió Komszomol ifjuságának példáját követve. Ez az ifjuság megmutatta, hogyan kell ujjáépitési, politikai és kulturális vonalon az ország dolgozóinak életszinvonalát emelni.

A demokratikus béke táborba tartozó országokban élő ifjak ennek fontosságát megértve, fáradságot nem ismerő akarással, harcolnak a kizsákmányolás ellen, országaik nemzetgazdaságának felvirágoztatásáért, a szocializmus minél előbbi megteremtéséért.

Ugy a kapitálista országokban élő ifjak, mint a demokratikus tábor ifjai, elszántan állnak ki a béke ügye mellett az imperializmus ellen, s a kongresszuson együtt fogják harsogni: világbékét akarunk! Békét kiáltó hangjuktól joggal megremeghetnek a világ tőkés urai, akik hovatovább kénytelenek belátni, hogy a tőkés rendszer örökkévalónak vélt pillérei végképp ingadoznak az egyre erősebbé váló demokratikus tábor csapásai következtében.

Most a világünnepség küszöbén mi, a RNK dolgozó ifjai Pártunk, a RMP vezetésével még szorosabbra fogjuk szervezetünk egységét, ezáltal megerősitve küzdőképességünket s igy még fokozottabb erővel harcolunk az eddig elért eredményeink megvédéséért, s a további vivmányok megteremtéséért, ezáltal is hozzájárulva a világ dolgozóit felölelő nagy harchoz, melyet a Szovjetunió vezet a békéért, a haladásért.

Éljen a dolgozó ifjuság nemzetközi szolidáritásának harca a háborura uszitó imperializmus ellen, a békéért.

Sch. Artur

Petőfi-ünnepély Udvarhelymegye kulturotthonaiban

Julius 31 ikén délutáni és esti ünnepélyen emlékeztek meg Udvarhelymegye minden kulturotthonában Petőfi Sándor halálának századfordulóján. Ezen a napon 143 kulturotthonban szavalták el az Egy gondolat bánt engemet c. verset és minden dolgozó a nagy költő álmait látta beteljesülve, a piros zászlókkal és Petőfi jelszavakkal feldiszitett kulturotthonokban. A fehéregyházi emlékmühöz közel eső falvak kulturotthonai, küldöttségekkel vettek részt az ünnepségeken.

Hidegkut község is az együttélő nemzetiségek testvérisége jegyében rendezte meg az ünnepélyt. Itt egy román és egy magyar dolgozó számolt be a fehéregyházi felvonulásról.

Petőfi harcra hivta dolgozóinkat és ezt a harcot ujra öntudatosan vállalták a falusi dolgozók, a centenáriumi ünnepségeken. Minden szempár, minden ökölbeszoritott kéz, a beszédre nyitott ajkak együtt hirdették Petőfi jelszavát: » v i l á g s z a b a d s á g «.

Az ünnepségek mindenütt nagy hatással voltak falusi dolgozóinkra. Petőfi Sándor halhatatlan költeményei most is, mint mindig harcot hirdetnek a zsarnokság ellen és ezt a harcot vállalták a dolgozók tizezrei, amikor az ünnepségek végeztével felzengett ajkukról az Internácionálé. *K—a.*

x **Méhkaptárat elcserélek** mézzel vagy méhrajjal. Cim a kiadóban.

Uj tagfelvétel az IMSz-ben

Megkezdődött a tagok ujra való felvétele az IMSz udvarhelymegyei szervezeténál.

Március 19 én volt az ifjusági szervezetek egységesitő kongresszusa, amely megteremtette országunk dolgozó ifjuságának egységes forradalmi szervezetét.

Dolgozó ifjuságunk előtt komoly és nehéz feladatok állanak. Tovább kell vinni és fejleszteni a KISz harci hagyományait, harcos szellemben kell nevelni az ifjuságot, ugy mint ahogy azt a KISz tette a nehéz illegális időkben.

Ezeknek a feladatoknak csak akkor tudunk eleget tenni, ha éberen őrködünk egységünk felett és kiméletlenül leleplezzük az egységbontókat. Az egységesités alkalmával számos ellenség furakodott be közénk, akik fegyelmetlenségükkel, a szervezeti munkához való passziv magatartásukkal káros szellemet hoztak be magukkal szervezeti életünkbe.

A tagság ujra való megállapitásának az a célja, hogy a mennyiséget minőséggé alakitsuk át, vagyis dolgozó ifjuságunknak éberen kell őrködni azon, hogy ezek a nem kivánatos elemek kikerüljenek szervezetünkből. Az Ifjumunkás Szövetség csak akkor lesz képes a Pártunk által kitüzött feladatokat végrehajtani, ha megtisztitja sorait ezektől a káros elemektől.

Becsületes, harcra kész, szervezetünkhöz hű ifjakra van szükségünk, akik a KISz harci hagyományait követve bármikor készek akár az életük árán is megvédelmezni a munkásosztály által kiharcolt vivmányokat.

Munkánkban és harcunkban mindig példa előttünk a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja által vezetett lenini, sztálini Komszomol, amelynek óriási tapasztalatait felhasználva irányitjuk a Román Munkáspárt vezetésével dolgozó ifjuságunkat. Ebben a szellemben kezdi meg az Ifjumunkás Szövetség tagjainak ujra való felvételét.

Kustár Lajos.

Levél a pionir-táborból

Népköztársaságunk, a RMP vezetésével nagy gondot fordit a munkások nyaraltatására, hogy azok évi munkájuk fáradalmait kipihenve, fizikailag és szellemileg frissen, uj lendülettel kapcsolódjanak be az egyéves gazdasági terv sikeres végrehajtásáért és tulhaladásáért folyó küzdelembe.

De nemcsak a munkásoknak van megadva a nyaralási lehetőség, hanem gyermekeiknek is!

Csengő nevetéstől zajos pionir táborok népesitik be Népköztársaságunk üdülő telepeit, hol a gyerekek ezrei élvezik a munkásosztály által kivivott eredményeket s ugyanakkor edződnek egy jobb, egy boldogabb társadalom felépitéséért folyó harcra. A vidám, öntudatos gyerek-sereg megérti, hogy őket már nem fogják többé a „tőkés urak" kizsákmányolni, hanem saját jövőjüknek kell kovácsolói legyenek.

E tényt bizonyitja az alábbi levél is, melyet Ambrus Erzsébet pionir küld Temes megyéből a lipovai pionir üdülő-telepről, szüleinek Székelyudvarhelyre.

Kedves Szüleim és testvéreim!

Tudatom, hogy jól vagyok és szerencsésen érkeztünk meg. Maguk hogy vannak? Lacika ugye nem beteg? Géza és Sanyika elmentek-e nyaralni? Ha nem mentek el, mondják meg nekik, hogy csókolja Erzsike! A Nagymamát és a Nagypapát is csókolom. Mire én haza megyek, a gyümölcs is el fog fogyni, de nem baj, mert itt annyit kapunk, hogy otthon sem tudnék többet enni.

A koszt elsőrendű! Annyit kapunk enni, hogy el sem birjuk mind fogyasztani!

A nap be van osztva: reggel 7 órakor felkelünk, tornázunk, mosdunk, reggelizünk.

Reggeli után gyülés, mikor vége van, tizóraizunk, utána játszunk, játék után ebédelünk, ebéd után alszunk. Mikor felkelünk, uzsonnázunk, uzsonna után gyülés, azután megint játszunk, mikor kijátszottuk magunkat, vacsorázunk, vacsora után lefekszünk:

Pál Jenő nagyon jól van, kérdeztem, hogy kivánkozik-e haza? Azt mondta, ha tehetné, haza se menne! Most már nem vagyunk olyan rosszak, mint amikor ide jöttünk. Azóta sokat javultunk!

Most többet nem irok, csókolom az egész családot, rokonokat, szomszédokat. Választ vár: *Erzsike.*

Az IMSz feladata a pionirok nevelésében

A RMP utmutatásai alapján az IMSz létrehozta a pionir-szervezeteket, ahol a Szovjetunió pionir szervezetének tapasztalatait felhasználva, a gyerekeket kommunista szellemben nevelve elő készíti arra, hogy pártunknak erős, bátor, a veszéllyel szembenéző haza fiai legyenek.

Ezt a szép munkát az iskolai év zártával a nyári klubokban folytatjuk. Itt a pionirok, szabad idejüket felhasználva, szinte játszva tanulják meg a mindennapi élet tudnivalóit, ellentétben a régi rendszerrel, ahol a gyerekeket erőszakkal kellett iskolába vinni s mikor vége volt az iskolának, szétszóródtak, mint a pásztor nélkül maradt nyáj.

Elvtársak! pártunk az IMSz-re bizta azt a dicső feladatot, hogy vezessük a pionir szervezeteket s ezt a vezetést át kell éreznie minden aktivistának, minden IMSz tagnak. Pártunk bizalmát a kommunista káderek nevelésével kell, hogy viszonozzuk.

A kezdésnél voltak ugyan hiányosságok, nehézségek, mert nem dolgoztunk elég tervszerüen. Egyes elvtársak gyerekes dolognak tekintették ezt a munkát, amire pedig pártunk nagy sulyt fektet.

De ez csak a kezdésnél állott fenn. Az IMSz Politikai Bürójának határozata elemezte az elvégzett munkát, rámutatott az eredményekre és hiányosságokra s megállapitotta, hogy eredményes munkát végeztünk.

Mi IMSz-tagok, éppen ugy, mint pártunk tagjai, nagy gondot kell, hogy forditsunk a harmadik generáció, a kommunista generáció nevelésére. Az ifjuság a Román Népköztársaság arany forrása. Ő s fel fogják épiteni és erős marokkal fogják védeni a proletár nemzetköziség zászlója alatt a boldogabb életet s egyenesen törnek előre a Lenin Sztálin ügyéért vivott harcban. *Gálpál Sándor*

SPORT

Az OSP megyei bizottsága értesitti a szabadjeggyel rendelkezőket, hogy azok 1949 augusztus 1-én érvényüket vesztették. A szabadjegy-igénylők a jövőben munkájuk után fogják azt kapni.

Labdarugás

Szentkereszthányai Vasas — Dinamo Mai 4:0 (3:0) Az utóbbi időben szépen fejlődő Vasas labdarugói megérdemelten győztek a Dinamo Mai csapata ellen.

—

Megkezdődtek Udvarhelymegyében is az előkészületek a jelvényszerző sportversenyekre

Ujabb hatalmas méretü tömegversenyek kezdődnek augusztus 8 án megyénkben az összetett jelvényszerző küzdelemmel. Ez atlétikából, céllövészetből és uszásból áll. A jelvényszerző versenynek bronz és arany fokozata van, melyre pályázhat minden 15 évét betöltött nő és férfi. Ebben a versenyben a Szovjetunió sportjának nagyszerü tapasztalatai állanak előttünk. A szociálizmus hazájában a jelvényszerző versenyek hosszu multra tekintenek vissza. A Komszomol javaslatára már 1931 ben hozzá fogtak a jelvényszerző versenyek rendszerének (a GTO.-nak) a kidolgozásához. Lányok és ifjak minél többen jelentkezzetek a székelyudvarhelyi megyei sport szervezetnél ezen jelvények elnyerésére.

Szerkesztői üzenetek

Bartha Dénes Olasztelek. Beszámoló levelét várjuk.

Kóbori Lajos Homoródszentlászló. Az ifjuság munkájáról szóló tudósitását köszönjük, de arra kérjük, hogy az érdemleges kulturális és más megnyilvánulásokról is számoljon be. Ezen kivül a reakció munkájáról is emlékezzék meg, nevek felemlitésével.

Muntyán Ferenc Felsősófalva. Cikkével amenyiben adatokkal kiegészíti, szivesen foglalkozunk. Névszerint kell feltüntetni, kiről is van szó.

Imre Ferenc MNSz levelező Fiatfalva. Cikke jegyzőkönyvszerü. Várjuk ujabb levelét, amelybe egy kis életet is visz bele.

Üzemeink élete

Lendületes munkaversenyek a parajdi IPEIL üzemében

Az IPEIL parajdi egysége sem marad le a RMP által kezdeményezett szociálista munkaversenyek forradalmi lendületében. Az egyéves gazdasági terv által előirt normákat a parajdi egység dolgozói is teljesitik és gyakran tul is haladják. Tudják, hogy a szociálizmus felépitéséhez minden erőt mozgósitanunk kell, hogy az minél hamarabb megvalósulhasson. Látják a szociálista munkaversenyek eredményeit, amelyek részükre a »Több munka, több kenyér« jelszóban valóra is váltak.

Öntudatos munkás-szellemben kezdeményezik havonként ujból és ujból a munkaversenyeket, ugy az üzemi, mint az erdei munkások és megelégedéssel veszik tudomásul az elért eredményeket: mint aki eleget tett kötelességének, elvégezte azt, amiért a munkás társadalom harcol, saját jobb léte érdekében.

Az üzemben valóságos harci szellem uralkodik a többteljesitményért. Az egykeretes öreg gátert, az 1800-as években szerelték fel. Ugy nevezték: »lassujáratu«. A kapitálista világban a bérlők, akárhogy igyekeztek, nem tudtak többet vágni vele naponta 18—20 köbméter rönknél. Ez az öreg gáter a mai szociálista versenyekben napi 35—40 köbméter rönköt vág ki, olyan minőségű deszkának, amilyen a központi vezetőség véleménye szerint, nincsen a vidéken.

A szép eredmények és a jó minőségű áru elsősorban Illyés Lajos munkás igazgató szervezőtehetségének és jó irányitásának tudhatók be. De hozzájárul a sikerhez nagymértékben Bérces Albert szakszervezeti titkár segitsége is, aki az elvtársak szellemi nevelését irányitja.

A szociálista munkaversenyekben kitüntek elvtársaink közül Boros Ferenc fűrészmester, Cseresznyés Albert gáteres, Kelemen Károly segéd gáteres, Simófi Márton cirkulás, Gál Ferenc anyag-rendező, Molnár György és Murvai Ferenc rönkölők és Zsombori Bálint anyag kihordó.

Az erdei teljesitmények sem maradnak le a gátertől. Május folyamán kezdődött meg az erdőkben a szén égetés. A szénégető elvtársaink is csoportos és egyéni versenyekkel járulnak hozzá a többtermeléshez.

Az egyéni és csoportversenyekben kitüntek: Piszkuj János 21 százalékos, Oláh Lajos 20 százalékos, Vágási Mihály 12 százalékos, Biró Mihály 10 százalékos norma-tulteljesitéssel julius hónapban.

Az erdőkezelők közül különösen Baróti Dénes az, aki jó irányitásával és szakképzettségével nagy segitségükre van elvtársainknak a termelésben.

A szénégetők részére szükséges fabeeresztéseknél 40 százalékos tulteljesitménnyel kitüntek: Szekeres Mihály és Nagy G. Gergely.

A munkás a legnagyobb érték és megbecsülést érdemel. Kövessük az emlitett elvtársak példáját, hogy a dolgozók hazáját, a szociálizmust épithessük mindnyájan.

Zsombori Gábor

Miért szünetel a termelés a vargyasi szeszgyárban?

A vargyasi szeszgyárban valóban szünetel a termelés, de a munkások dolgoznak. A gépeket javitják. Általános javitások végett junius elsején szüntették be a termelést. A tervév első felét 35% kal haladták tul. Már eddig megjavitottak egy 4 vagonos tartályt, 4 cefrés-kádat, egy folyton működő lepároló gépet. Minden egyes munkás becsülettel végzi kötelességét, hogy a gyárat minél előbb üzembe helyezhessék. A javitást, amit junius 4 én kezdtek meg és szeptember 15 ig irányoztak elő, 20 nappal hamarabb fogják befejezni. Eddig 70 önkéntes munkaórát dolgoztak.

A kollektiv szerződés szerint a munkások a legjobb ellátásban részesülnek családjaikkal együtt. Nincsenek kitéve annak, hogy a beszerzés végett munkanapjaikat elveszitsék. Bálint Domokos munkás igazgató mindent elkövet, hogy hiányosságok ne álljanak elő. A munkások egészségére is nagy gondot fordit. A régi időben elhanyagolt munkáslakásokat szintén önkéntes munkával megjavitották és lakhatóvá tették. Az udvarokat is rendbehozták, kerítéseket, uj kapukat állitottak fel, a gondozott udvarokon és a gyár udvarán a hüs fenyők árnyékában boldogan játszadoznak a piros arcu, egészséges munkásgyermekei.

Egyetlen hiányosságuk a fali ujság terén van, de az ujságolvasás minden reggel folyik. Pedig szükséges, hogy a munkások irjanak is, irjanak különösen a gyár életéről, mert ezek a munka menetét fellendítik és a hiányosságokat idejében kiküszöbölhetik a további sikerek érdekében.

Az üzem falait forradalmi jelszavak diszitik: »Harc az egyéves terv megvalósitásáért és tulhaladásáért.« Ezt a jelszót követik a vargyasi szeszgyár öntudatos munkásai és az egyéves terv rájuk eső részét dec. 1 re igéretük szerint teljesitik is.

N.

Tovább fejlődik a székelyudvarhelyi Munkás-nyomda

Minden üzem küzd országunkban az egyéves gazdasági terv sikeréért. A munkások önkéntes munkával is elősegitik az egyéves gazdasági terv megvalósitását. A mi kis üzemünk, a Munkás-nyomda is a haladás utjára lépett és napról-napra ujabb és ujabb módositások történnek a munka jobb menetele érdekében.

Hogy a kormány a munkások érdekeit szolgálja, azt tapasztalhattuk abból is, hogy közülünk, munkások közül nevezték ki az igazgatókat. Hogy a munkásigazgató a munkások érdekeit képviseli és az üzemeket fellendíti, azt láthatjuk a mi üzemünknél is. Mióta a nyomda élén munkás igazgató áll, nagyon sokat fejlődött a nyomda.

A megyében levő három nyomdát az államositás után összpontositották. Az összpontositás jelentőségét láthatjuk napról napra, mert minél több a munkánk, annál olcsóbban dolgozhatunk a munkásság részére.

Ujabban a munkások részére külön mosdószobát épitettek. A nyomda fejlődését mutatja, hogy 1948-ban még csak 7 munkással dolgoztunk és ma már 23 munkás dolgozik a nyomdában.

A munkások is megértették az egyéves gazdasági terv fontosságát, amit mutat az is, hogy önkéntes munkával augusztus 23-ika tiszteletére elvégezték a nyomda költöztetését és a takaritást. A nyomda udvarán kaptunk irodahelyiséget, amit a napokban takaritottunk ki és diszitettünk fel önkéntes munkával. Ugyancsak hátul az udvaron helyezte el a kibővitett könyvkötészetet is az üzem.

Augusztus 23 ika tiszteletére 330 önkéntes munkaórát dolgoztunk, ami közepes arányu órabérben kitesz 8580 lejt. Ezzel a munkával Népköztársaságunknak megtakaritottuk ezt az összeget és az egyéves gazdasági tervet is elősegitettük ezzel. Ez a munka azonban még nem elég, még nagyon sokat kell, hogy dolgozzunk a munkásság jobb megélhetéséért és a kapitálisták ellen folyó harc sikeréért, hogy a szociálizmust minél előbb megvalósithassuk országunkban.

Máthé Ilonka.

A MNSz székelyudvarhelyi városi szervezetének munkája

Városi szervezetünk végrehajtóbizottsága, valamint intézőbizottsága julius havi kezdettel tagjai számára esti tanfolyamot szervezett. A tanfolyamon mintegy 25-en vehetnek részt. Sajnos azok, akik annakidején vállalták, hogy ez esti tanfolyamra eljárnak, legtöbbször arrafelé sem jönnek.

De hogy nem minden egyes tagunk gondolkozik ugy, mint azok, akik állandóan hiányoznak e tanfolyamról, mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy tanfolyamunkon mintegy 18—20 tag részt vesz pontosan és nagy érdeklődéssel figyeli az előadást. A szeminárium pedig megmutatkozott az, hogy nem csak jelenlétükkel szaporitják a létszámot, hanem igyekeznek tanubizonyságát adni annak, hogy az anyagot meg is értették.

Miért van szükség a tanfolyam hallgatására? Azért, mert elméleti felkészültség nélkül nem lehet épitője egy dolgozó sem a szociálizmusnak és nem lehet hasznos tagja Népköztársaságunknak. Amig nem tudja Pártunk, a RMP célkitüzéseit és nem állnak világosan előtte azok a megvalósitások, amelyeket Pártunk vezetésével megvalósitottunk s amely megvalósitások mind a dolgozók érdekét szolgálják, addig akarva, nem akarva nem épitője, hanem nagyon sok esetben rombolója a szociálizmusnak.

*

F. hó 7-én a kollégiumkertben szervezetünk nagyszabásu kerti ünnepélyt rendez s ez alkalomra mindenkit meghiv a vezetőség. Bizonyitsuk be itt is szervezetünk iránti hűségünket és támogassuk jelenlétünkkel a MNSz-et.

*

A taggyülésekről se feledkezzünk meg, jelenjünk meg azokon minél nagyobb számban, érezzük meg, hogy Szövetségünk, a RMP vezetésével következetes harcot viv a háborus uszitók ellen. S ne feledkezzünk meg arról, hogy ez a harc a gazdasági, politikai és kulturális életünk szinvonalának az emeléséért folyik s mi ebben a harcban nem tanusithatunk passziv magatartást. *B. L.*

Ujabb hangversennyel

tanusitotta haladását a székelyudvarhelyi Bartók Béla filharmónikus zenekar és a Petőfi Sándor vegyeskar a julius hó 28-ikán este a Dózsa György Athenaeum rendezésében megtartott hangversenyén. Elismerést érdemel, a technikai haladás mellett, különösen a müsor összeállitása. Ezuttal nagyobb gondot forditottak az igazi népi zenére és énekre és a népek közti kulturcserét elősegitő orosz és román müsorszámokra. Ezt a törekvést a közönség is értékelte, amikor különösen a Bunkócska c. orosz dalnak, a román énekszámnak az előadását fogadta nagy tetszésnyilvánitással. Érdemes volna a hangversenyt, amelyen ezalkalommal elég kevesen voltak, megismételni.

A Vöröskereszt kultur-estje

Jó müsoru, kitünően sikerült kultur-estet rendezett a pedagógiai leányiskola tornatermében julius hó 30-án a megyei Vöröskereszt fiók. Ezen az estélyen ugy a románság, mint a magyarság egyaránt épülhetett, egyaránt jól érezhette magát, egyaránt azt gondolhatta, hogy ez az estély az ő kedvéért volt éppen ilyen.

A Vöröskereszt müsora szerencsésen egyesitette magában a román és magyar elemeket. A román szindarabot a románul gyengén tudók is figyelemmel kisérhették, komikus jeleneteken kacaghattak, komoly mondanivalót magukévá tehették. A román hallgatóság pedig éppen igy megérthette, élvezhette Cervantes mulattató és tanuságos vigjátékát. Igy nyugodtan állithatjuk, hogy ez az estély jelentős szerepet játszott a román magyar barátság kimélyitésében, s megmutatta, hogy az ujjáalakult Vöröskereszt nem egyes emberekért vagy népcsoportokért van, hanem országunk minden dolgozójának érdekében fejti ki minden tevékenységét.

Mák-termelők figyelmébe

Az országos gyógyszer-ellátás biztositása érdekében a »Plafar« gyógynövényértékesitő állami vállalat felhivja minden mák termelőt arra, hogy a mák kifejtése után a mák tokját és szárát ne dobja el, ne engedje veszendőbe menni, hanem ép állapotban gyüjtse össze és őrizze meg. Ezeket a »Plafar« későbbi időpontban, jó áron fogja átvenni. További felvilágositást a »Plafar« megyei megbizottja ad. (Kossuth utca 17. sz.)

AZ ÉLET IGAZSÁGAINAK MEGISMERÉSE szabadit meg a miszticizmus hamisitásaitól, a babonák nyügétől

Cikksorozatunkat ajánljuk a kulturotthonok és tanulmányi körök figyelmébe.

Az élet keletkezése a földön

Ma szinte az egész földet növényzet borítja és állatok találhatók minden égöv alatt nagyon változatos formában. A gondolkozó ember már nagyon régen keresi a feleletet arra a kérdésre, hogyan keletkezett az élet a földön. Ma azt látja az ember, hogy élőlény mindig hasonló élőlénytől származik, a halból hal, a lóból ló.

A régi népek hitregéiben fennmaradt teremtésmondák azt a választ próbálták adni az élet keletkezésére, hogy az életet egy idegen, magasabbrendű szellem alkotta olyan formájában, ahogy az most ismeretes előttünk.

A tudomány azonban szorgos kutatásokat végzett, nem elégedett meg a primitiv emberek agyában született mesékkel és ezeknek eredményeképpen ma már világosság kezd derülni az életnek a földön való keletkezésre. A kutatásokat az őskori élőlények maradványainak vizsgálatával kezdték. Ezek a vizsgálatok megmutatták, hogyan fejlődtek ki az évezredek során az egyszerübb élőlényekből az összetettebb élőlények.

Ahhoz azonban, hogy az élet keletkezésének a kérdéséhez közelebb jussunk, ismernünk kell a föld keletkezésének módját. Erre nézve különböző elméleteket állitottak fel, amig a tudományos vizsgálatok alapján ki nem alakult a mai tudományos felfogás. Eszerint az ősidőkben a Nap magányos csillag volt, amelynek a mainál is sokkal magasabb hőfoka volt. Vannak ma is ilyen kékes-fehér fényt sugárzó, 25 ezer foknál is magasabb hőfoku csillagok. Ebből a Napból szakadt ki a föld is a többi bolygókkal együtt és azóta ezek alkotják a naprendszert, a Nap körül keringve, a Merkur, Vénusz, Föld, Mars, Jupiter, Szaturnusz, Uránusz, Neptun és Plutó. Ezek a bolygók ugyanolyan anyagokból vannak összetéve, mint a Nap.

Azt mondhatná valaki, hogy még senki sem járt sem a Napon, sem más csillagon, tehát nem is lehet tudni, hogy azok milyen anyagból állanak. A tudomány azonban felfedezte, hogy a nap vagy a csillagok fényének felbontása által kapott szinkép, mint amilyen a szivárvány is, bizonyos vizsgálatok alapján pontosan megmutatja, mi az anyaga a fényt kibocsátó testnek. Ilyenformán nem kell csodálkoznunk azon, hogy a tudósok ma már megmondják pontosan, milyen elemek alkotják az egyes égitestek anyagát. Különösen fontos felfedezés volt az, hogy a nap anyagában kimutatták a szenet, amelyik olyan magas hőfokon is jelen van és amely egyik legfontosabb alkotó eleme a szerves anyagoknak, az élőlényeknek. A Nap légkörében lévő szén már vegvület formájában is jelentkezik. Hidrogénnel és nitrogénnel vegyülve figyelték meg.

Az eredetileg magas hőfoku, izzó Föld az évezredek folyamán kezdett lehülni, összesürüsödni, amikor is a nagyobb fajsulyu, vagyis sulyosabb anyagok a középpontban helyezkedtek el, mint egy izzó mag. A szén jelen volt a Föld összetételében, akárcsak a Napban is. A szén az olvadással szemben rendkivüli ellenállóképességet tanusit.

Az izzó Föld lehülése folyamán eleinte a légköre szinte kizárólag tulhevült vizgőzökből állt. Ezekkel kerültek érintkezésbe a Föld felszinén izzó, folyékony állapotban levő szénvegyületek, karbidok. A nagy orosz vegyész, Dimitriv Ivanovics Mendelejev már régebben kimutatta, hogy a karbidok, ha vizgőzzel kerülnek kapcsolatba, szénhidrogéneket alkotnak. A szénhidrogének pedig Favorszky orosz akadémikus kimutatása szerint a legkülönbözőbb vegyi átalakulásokra képesek és különösen könnyen egyesülnek a vizzel.

Ebben a korban tehát, amellyel foglalkozunk, a Föld vizgőzből álló légkörrel burkolt, sziklás gömb volt. Ebben a légkörben gáznemü állapotban szénhidrogén-vegyületek voltak, amiket már szerves anyagoknak lehet tekinteni, mert tökéletesen hasonlitanak az állati és növényi szervezetekben található vegyületekhez. A Föld lehülésével egyidőben a vizpárák eső formájában zudultak a kopár Földre, magukkal ragadva a légkörből a szerves anyagokat és az Óceánokba vive azokat.

A tudósok kisérletei azt mutatják, hogy a szénhidrogének magas hőfokon tartott vizben, mint amilyenek ezek az Óceánok is voltak ebben az időben különböző vegyi átalakuláson mennek át, amelyek során a kezdetleges szerves anyagok mind bonyolultabbakká válnak, még pedig olyan anyagokká, mint amilyenekből az állati és növényi szervezetek állanak.

Ez volt az élő, szerves lények anyaga. A tudósok nemrég felfedezték, hogy bizonyos szerves anyagok keveredés következtében csak a mikroszkóp alatt megfigyelhető apró cseppeket alkotnak, amiket Jong holland tudós koacervátoknak nevezett el. Ezeknek az a rendkivüli tulajdonságuk van, hogy az őket körülvevő oldatból különböző anyagokat tudnak kivonni. Ez a táplálkozás egy kezdetleges formája. Azt is tapasztalták, hogy ezek a koacervátok, amikor megnőnek, részekre bomlanak, ami kezdetleges formája a szaporodásnak.

A koacervátok közül mindig a legtökéletesebb maradt fenn. Az évezredek során ezek nemzedékről nemzedékre állandóan változtak, mind bonyolultabbak és tökéletesebbek lettek. Végül is a tökéletesség olyan fokát érték el, mely az élőlények sajátja. Igy keletkeztek a legegyszerübb élő szervezetek, a földi élet ősei.

Megismerve ezt a folyamatot, mely az élőlények megjelenéséhez vezetett, az a kérdés merül fel, mirét nem fordul most is elő ez a jelenség, miért csak hasonlótól születnek ma élőlények? Az előbb elbeszélt folyamat nagyon sok időt igényel és ha jelenleg bármilyen szerves anyag keletkeznék, azt megsemmisitenék a bacillusok és más apró élőlények, melyek a földet, vizet és levegőt benépesitik.

A másik kérdésre, hogy laboratóriumban, mesterségesen tudunk-e szerves anyagokból élőlényeket teremteni, azt kell válaszolnunk, hogy ez még ma nem lehetséges, mert még nem ismerjük tökéletesen a legegyszerübb élőlények finom belső alkatát. Azonban a távoli jövőben a tudomány további fejlődésével ez megvalósitható lesz és akkor az ember mesterséges uton is teremthet majd élőlényeket.

Az élet keletkezése a földön cimü könyvében A. I. Oparin foglalkozik részletesebben ezzel a kérdéssel az Orosz Könyv népszerü tudományos sorozatának második számában, amit olvasóink figyelmébe ajánlunk.

Hogyan él Petőfi ma a székely falvakban?

Petőfi Sándor száz év előtti eszméi ma valósulnak meg

Irja Dénes Dénes Székelyderzsből

Ha visszapillantunk az elmult száz évre, azt látjuk, hogy azalatt Petőfi szabadságeszméjét nem igyekeztek megvalósitani. Petőfi, a szabadság szenvedélyes szerelmese az összes szabadságszerető népeket hivta szabadságuk kivivására, a zsarnokság leigázására. A szabadság eszméjét a hatalmon levők, a kizsákmányolók a maguk hasznára próbálták meg alkalmazni. Petőfi másféle szabadságra gondolt, amikor a szabadságért, egyenlőségért, testvériségért szállt sikra és adta életét is.

Petőfi a nép jogait akarta kiharcolni. A nép cimü versében megirta, »haza csak ott van, ahol jog is van«. Azok, akik Petőfit csak, mint a nemzeti eszme hirdetőjét állitották elénk, meghamisitották a költőt. Hogy mit jelentettek Petőfi szabadságeszméi, azt csak a magunk életében ismertük meg, amikor 1944 augusztus 23 ika után, a dicsőséges Vörös Hadsereg felszabaditott és a Román Népköztársaságban Petőfi Sándor eszméit látjuk megvalósulni.

Ezelőtt 101 évvel, amikor a franciák elüzték Lajos Fülöp királyukat, akkor irta Petőfi Respublika cimü versét. Mégis ma, amikor a kulturotthonunkban szavalják ezt a verset, a kulákság és a reakció fogcsikorgatva hallgatja, hogy a történelem megvalósitotta Petőfi Sándor forradalmi eszméit.

Petőfi már ezelőtt 100 évvel támadta a kizsákmányolókat és a legfőbb kizsákmányolóról irta bátran a dolgozó népnek »akasszátok fel a királyokat!«

Ilyen cimü versében irja:

»Tördelheted le a fa lombjait,
Időjártával ujra kivirit,
Tövestül kell kitépni azokat,-
Akasszátok föl a királyokat!«

Mi, a Román Népköztársaság dolgozói a Petőfi által megjósolt uton indultunk el és nem fogunk feleuton megállni, hanem az utat egészen megtesszük és gyökerestől kiirtjuk a burzsoázia és a kizsákmányolók még meglévő maradékait.

Székelyderzsben is érezzük, amikor a reakció ellen harcolunk, hogy Petőfi Sándor eszméi vezérelnek és tulajdonképpen most valósitjuk meg azt, amit Petőfi ezelőtt 100 évvel megénekelt. Petőfi Sándor köztünk van és velünk van versein keresztül a szociálizmus épitésében *Dénes Dénes.*

Országos faliujságverseny

A RMP KB propaganda és agitációs osztályának egy megbeszélésén a Vörös Grivica üzemi faliujság szerkesztőbizottságának javaslatára elhatározták, hogy országos faliujság versenyt rendeznek.

Az eddigi versenyektől eltérőleg, ahol egyes faliujságokat biráltak el, most a faliujságok julius 21—szeptember 21-ig terjedő egész tevékenységét veszik figyelembe.

Megyei bizottságok létesülnek, amelyek megvizsgálják a faliujság minden egyes számát. Egy központi bizottság fogja kitüntetni azokat a faliujságokat, amelyek legjobban teljesitették a feltételeket a verseny egész időtartama alatt.

Az elbirálási szempontok a következők:

1., Minél pontosabb megjelenés (kéthetenként). Kivételes alkalmakkor a különkiadások helyes felhasználása.

2., A faliujság hozzájárulása a szociálista munkaverseny helyes megrendezéséhez az illető egységben. Milyen kampányokat folytatott ezért?

3, Hogyan karolta fel a faliujság az illető egységet foglalkoztató kérdéseket? (Pártélet, a tömegszervezetek tevékenysége, müvelődési müvészeti élet, a bürokratizmus elleni küzdelem, a munkafeltételek, étkezde, otthon, társadalombiztositás, sport stb.)

4., A faliujság hozzájárulása a tapasztalatok kicseréléséhez (egy vállalat, vagy hasonló vállalatok, munkásai és technikusai között, az állami gazdaságok alkalmazottai és munkásai között, a dolgozó földmüvesek között stb)

5., A faliujság hozzájárulása a hibák és hiányosságok feltárásához a birálatnak különböző formákban való alkalmazásával: cikkek, karikaturák, epigrammák (versek) stb. A megjelent önbirálati cikkek száma. A faliujság szerkesztősége hogyan oldotta meg a levelezők által felvetett kérdéseket? Hogyan védelmezte meg a szerkesztőbizottság a üldözött levelezőket?

6, A faliujság hozzájárulása a dolgozók neveléséhez a proletár öberség szellemében és a munkához és a köztulajdonhoz való szociálista magatartás szempontjából.

7., Hogyan tükrözi vissza a faliujság a dolgozóknak a békéért folytatott harcát. A Szovjetunió népszerüsitése.

8., A babonák és a miszticizmus elleni küzdelem és egyes vallási szekták ellenséges tevékenységének leleplezése. A sovinizmusnak és minden nacionálista megnyilvánulásnak aviszszaverése.

9., A levelezők és munkatársak száma az olvasók számához viszonyitva. Hogyan tartják velük a kapcsolatokat? A szerkesztőség által kapott levelek megválaszolása. A közölt és nem közölt anyag rendbentartása.

10, Hogyan adják az anyagot szerkesztői szempontból? (Rövidek voltak-e a cikkek, közérthetőleg voltak-e megirva, nem volt-e tuláltalános jellegük, elszakadva azoknak a gondolatvilágától, akikhez szólt?)

11., A technikai kivitelezés.

A faliujság-verseny feltételeit minden dolgozónak ismernie kell, mert mindenkinek hozzá kell járulni, hogy szervezetének, közösségének faliujságja minél jobb helyezést kapjon a versenyben. Ezáltal emeljük faliujságjaink szinvonalát és ezzel is hozzájárulunk mindnyájunk jólétének és boldogulásának elősegitéséhez, a szociálizmus épitéséhez.

Ismerjük meg a szociálizmus hazáját

A kolhoz szervezeti felépitése kiküszöböli a falu és a város közötti különbséget

A Voronyezs-környéki »Lenin« kolhozban javában folyik az épitkezés: csattognak a szekercék, kopognak a kalapácsok, nyikorognak a fűrészek. A házhelyek körül halomban a salak, a homok és a tégla. A mészszállitó tehergépkocsik nehezen törnek utat maguknak. A villanyszerelők az oszlopokra kapaszkodva feszitik a vezetéket. A kolhoz elnöke, Krasznov Kornejevics Grigorij ellenőrző körutján van a faluban. Alaposan szemügyre vesz minden utcát, a régieket éppugy, mint az ujakat. Az utóbbiakban kevés még a ház, de minden telket mély árkok és fiatal nyárfák határolnak.

A termelési terv építési fejezetében 1949-re 15 lakóház, bölcsőde, 300 embert befogadó klubhelyiség és 1 tehénistálló épitése van előirányozva. A bölcsőde előtt kut is lesz. Az épitkezésekhez szükséges tégla előállitására a kolhoz saját présberendezést vásárolt.

A falu megtekintése után az elnök kimegy a mezőre. A termőföldet lankás domb határolja. A kolhoz váltógazdálkodást folytat, 25 hektár véderdőfüggönyt is létesitett és tizszeresére emelte ásványi mütrágyafogyasztását. Virágzó állattenyésztése is van.

A konyhakert és a dinnyeföld 40 hektárnyira nőtt. Évről évre ujabb sárga- és görögdinnye, valamint zöldség és veteményfajtákat honositanak meg s ezzel párhuzamosan nő a föld hozama is. Összjövedelmük tavaly 2 076 230 rubelt tett ki. Ebből 349.184 rubellel növelték a kolhoz közös pénzalapját. Az életszinvonal emelkedésével fokozódott a jobb lakások iránti igény is. A kolhozdolgozók jobb, tágasabb, világosabb, villanyvilágitásos és vizvezetékes lakásokat óhajtottak. A vezetőség ehhez mérten dolgozta ki az épitkezési tervet. 25 középület, 40 háromszobás lakóház és 10 kulturcélokat szolgáló ház épitését vették be a tervbe. Igy született meg az egész falu ujjáépitésének eszméje.

A kolhozfalu ujjáépitési terve

A Szovjetunió központi épitészeti hivatala a terv elkészitésénél azt tartotta szemelőtt, hogy az ujjáépités a falu és város közötti különbség megszüntetésének elve alapján történjék. Ezért belevették a tervbe a falu teljes villamositását, vizvezeték- és csatornahálózat épitését, rádiót, mozit, kulturintézményeket és mindazt, ami gyökeresen megváltoztatja a falu képét s minél hasonlóbbá teszi a városéhoz.

A tervező épitészek nagy körültekintéssel dolgoztak. Kiszálltak a terepre és minden részletkérdést ott a helyszinen vitattak meg a falusiakkal. Legtöbb vita támadt a klubhelyiség kérdésében. Miután nem sikerült megegyezniök, felvetődött az az eszme, hogy alkossanak tipustervet a falusi kulturklubok épitésére. Az elgondolás megvalósitására versenypályázatot irtak ki, amelynek eldöntésében résztvett a »Lenin« kolhoz vezetősége is.

A falu szélén elterülő tavat kiszélesitik és kimélyitik. Köréje parkot állitanak, sétányokkal, virágágyakkal, pavilonokkal, játszótérrel és tánchellyel.

A falu közepén kétemeletes iskola és igazgatósági épület lesz. Köréje sorakoznak a többi középületek, a klub, a bölcsőde, stb. A klub előtt szobrot emelnek Leninnek. A szobor körül virágágyak diszlenek majd, mint általában a falu minden utcájában.

A kitüntetett kolhozdolgozók már be is költöztek uj lakásaikba

Az épitkezés 1947-ben kezdődött. Mire megkezdődött az ősz, felépitettek egy iskolát, egy háromszobás és hat kétszobás lakóházat.

1948-ban már 15 lakóházat épitettek, amelyekbe hadiözvegyek, rokkantak és élmunkások költöztek. A legelső lakást Kolesznikova Agáfia hadiözvegy, fejőasszonynak adták. Tizenkét éve dolgozik a kolhozban és öt gyermeke van. Anyja örömkönnyekkel lépett az uj házba. Érezte, hogy ettől a pillanattól fogva uj irányt vett élete folyása. Mint jó gazdaasszony, alaposan körülnézett a házban és elragadtatással állapitotta meg, hogy minden gyönyörü: a bejárat, a folyósó, a konyha, az ebédlő, sőt még a pince is. S ekkor eszébe jutott, milyen nyomoruságos körülmények között éltek azelőtt a parasztok és mennyit kellett nélkülözniök, amig egy házravalót összekuporgattak.

Az uj lakás felavatásán ott voltak a kőmüvesek, ácsok, szerelők és a falu lakosainak nagyrésze. Együtt örvendeztek a Kolesznikova családdal.

Ilyen lesz a kolhozfalu

Az igazgatósági épületben kiállitották a leendő falu kicsinyitett mintáját. Ilyen lesz a kolhozfalu ezután...

Az emberek már bele is élik magukat, hogy egyenes, kövezett, villanyfényben uszó és virágillatos utcákon járnak. Az utcák és a lakások a kolhoz rádióközpontjából szétáradó dallamoktól hangosak. A pihenő- és kulturpark felől a sétálók beszélgetésének foszlányai hallatszanak. A tavon csónakok siklanak tova. A klub tágra nyitott ablakán át olybá tünnek a villanykörték, mint valami epró gyertyalángok. A szülőotthonból kényelmes kocsin, csecsemőjével karján, boldogan megy haza egy fiatal anya. Otthon tiszta, kényelmes lakás várja. Százhatvan ilyen ház van a faluban, s egyik sem különbözik semmiben sem a legjobban berendezett városi lakásoktól.

A kolhozdolgozók ma már tisztán látják a kolhozgazdaságok fejlődési lehetőségeit. Néhány év mulva a bőtermés és a fejlődő árucsere mégjobban megváltoztatja a kolhozfalvak népét. Mindez élő valóság, mert a kolhozmunkának, a kommunizmus épitésének semmi sem állhat utjában.

—

AZ UJ ISKOLA a szocializmust épitő dolgozókat nevel

A székelykereszturi ICD tantestületi irányitó tanfolyam munkája

Amikor a vegyes liceum kapuján belépünk, éppen szünidőre csengetnek. A Szovjetunió vezető szerepéről tartott kétórás előadás után — a hosszu idő óta első, napsugaras napon — a hallgatók elözönlik az udvart. Sokan végigheverednek a napfényes, zöld füvön, mások csoportokban vitatják a kérdéseket.

A tantestületi irányitó tanfolyamon Székelykereszturon első utunk a tanfolyam könyvtárába vezet. A sok érdeklődő hallgatótól alig tudunk Tamucza Róza és Tóthné könyvtárosok közelébe férkőzni. Megtudtuk, hogy eddig eladtak 803 könyvet, 19.000 lej értékben. Ezenkivül a tanfolyam könyvtárából a szemináriumok és egyének 753 könyvet vettek ki olvasásra.

— Érdekes megfigyelni — jegyzi meg Tamucza Róza — hogy a könyvek iránti érdeklődés az ideológiai felkészültséggel együtt napról-napra menynyire nő.

— Különösen a Kommunista (b) Párt története, az osztályharcról szóló könyvek és füzetek és a Szovjetunióról szóló könyvek érdeklik a hallgatókat — jegyzi meg Tóthné. Az érdeklődéshez képest a könyvek száma nem volt elegendő. Ujságot eddig 2 200 at adtunk el.

A lektorok termében, mint mindig, most is hatalmas vitatkozás folyik valamilyen kérdés felől. Most a nemzet kérdését tisztázzák.

— Sohasem megyünk be a szemináriumokba, amig saját magunknak a kérdéseket nem tisztáztuk, mondja egyikük. Megfigyeléseikről érdeklődve, egymás után jegyzik meg, hogy a kezdeti fegyelmezetlenségeket egyre inkább öntudatos fegyelem váltja fel (pontosság stb.). A szemináriumok hallgatóinak foglalkozási különbsége miatt előbb nagy ideológiai különbségeket lehetett tapasztalni, de most egyesek szorgalmuk és tudásuk utján oda jutottak, hogy elérik azokat, akik nagyobb képzettséggel indultak. Ilyenek pl. az I. szemináriumban Molnár Erzsébet és Schuller Frigyes. A korkülönbség miatt kezdetben bizalmatlanságot éreztek, de azt most elvtársi viszony váltja fel. Egyre kevesebb hallgató elvtárs szorul már a tanulásban való segitésre. Versenyeket szerveztek, grafikonokat készitettek ugy, hogy a fegyelmezetlenek száma egyre kevesebb. A szemináriumon belül a tanfolyamon megalakult Párt alapszervezet és szakszervezet tagjai eredményes agitátori, propaganda- és fegyelmezési munkát végeznek.

Komoly munka folyik az ICD tanfolyamon. A vezetők szerint sikerült eltüntetni a nemzedékek harcát. Öregek nyugodtan kérnek tanácsot a fiataltól, a fiatalok pedig igénybe veszik az idősebbek tapasztalatait. Az uj szemléletet beviszik már az uj iskola feladatainak tárgyalásába. Nagy az érdeklődés a szabadidő szórakozásai, a sport, a tánc, a dalárda, a mükedvelés és a falumunka előkészületei iránt. De talán a legnagyobb az érdeklődés a gyakorlati tanitások és az ideológiai fejlődéssel a kritikát és az önkritikát egyre jobban gyakorló plenáris ülések iránt, ahol a 243 hallgatóból egyre többen szólnak hozzá a kérdésekhez.

Örömmel lépünk ki a vegyes liceum napfényes udvarára, itt valóban olyanok tanulnak, akik az uj iskola szociálista épitésért dolgozó embereit fogják felnevelni.

F. J.

*

Időközben befejeződött Székelyudvarhelyen és Székelykereszturon is a tantestületi irányitó (ICD) tanfolyam és a tanitók és tanárok hazaszéledtek, hogy a következő iskolai év előtt néhány hétig pihenjenek. Az uj iskolaév ben a marxizmus leninizmus fegyverével felvértezett tantestület még jobb felkészültséggel, még öntudatosabban vehet részt a szocializmusnak hazánkban való épitésében.

Középfoku épitészeti szakiskola Székelyudvarhelyen

Népköztársaságunk a RMP utmutatásai szerint nagy gondot fordit a magyarnyelvü iskolahálózat bővitésére. Ismét egy ujabb középiskola kibővitéséről számolhatunk be, mert az 1949—50 iskolai évtől kezdődőleg a székelyudvarhelyi müszaki középiskola fa- és fémipari osztályait középfoku épitészeti szakkal egészitik ki.

A nagyarányu ujjáépitések, a háborus pusztitás eltüntetése és az ujonnan épülő üzemek, magánházak egyszóval a szociálizmus épitése mind több szakembert kivánnak. Ennek a szükségletnek a kielégitésére inditja meg kormányunk az uj épitészeti szakot. Itt lehetőség nyilik arra, hogy minden arravaló ifju megtanulja az épitészetet és az iskola elvégeztével vagy továbbmenjen a müegyetemre, vagy pedig azonnal épitészi állást kapjon épitő-mesteri vizsgával.

A felvételi feltételek is nagyon kedvezőek, mert a 7 elemi osztályt, vagy ennek megfelelő középiskolát végzett szegény ifjak ösztöndijat kaphatnak. Az iskola igazgatósága teljes ellátásról is gondoskodik, a tanulók vagyoni helyzete szerint megállapitott dijazás ellenében. A vagyontalan szülők gyermekei, ha szorgalmasak, teljes tandij kedvezményt is kaphatnak.

Már most felhivjuk a szülők és tanulók figyelmét erre a nagyjövőjü, és az országban egyetlen magyarnyelvü épitészeti középiskolára.

x **Üres telek eladó,** értekezni Budavár-utca 10.

FALVAINKBÓL–FALVAINKNAK

Székelydálya

Amióta községünkben megalakult az ideiglenes bizottság, a munka minden téren uj lendületet vett. Ideiglenes bizottságunk, amelynek Csomor Károly az elnöke, Kuti Mihály alelnök és Gagyi Elek titkár elvtársak a tagjai, a RMP helybeli alapszervezetével karöltve rövid idő alatt már szép eredményeket mutathat fel, mert az ő kezdeményezésükre községünk lakói a legelőre kijáró uton 500 méter hosszuságban uj sáncot ástak, amely a csorda-kihajtó utról a vizet levezeti. A mezőre járó utakon is nagy javitást végeztek és ugyancsak 500 méter hosszuságban az utak sáncait kiásták. Ezek a munkálatok mind a dolgozó nép érdekeit szolgálják.

Az ideiglenes bizottságunk és a RMP helyi szervezete érintkezésbe lépett három középparaszttal, névszerint Kandó János, Lőrincz Mózes és Bálint Istvánnal és az emlitettek egy öl szóles és 250 méter hosszuságu uthelyet engedtek át a községnek. Ez nagy szó, mert egy egész határrészről a gazdák ezen uton sár és emelkedés nélkül közlekedhetnek.

Gagyi Elek titkár elvtárs az ifjusági mozgalomban is részt vesz és nagy segitségére van Bedő Gyula tanitó elvtárs. Ennek a munkának az az eredménye, hogy különösen a kis és a középgazdák gyermekei önkéntes munkával megtakaritották a tövistől és egyéb káros növényektől a községi közlegelőt. A nagybirtokosok gyermekei nem értik meg az idők szavát, pedig nekik több állatjuk van a legelőn és mégis megpróbálják az ilyen munkát elgáncsolni, nem, hogy részt vennének benne. Annál lelkesebbek a szegény és a középparasztok gyermekei, akik kulturmunkát is végeznek és egy szindarab előadására készülnek.

Csoma József.

Betfalva

A faluban csend van. Az utca néptelen. A párnapos jóidő a munkával elmaradt földmüveseinket a legsürgőbb mezei munka elvégzésére szólította. Szürkülődéskor azonban az utcát a munkában elfáradt dolgozók tömege népesiti be.

A szövetkezeti nagygyülésre mégis mintegy 200—250 en gyültek össze a falu gyüléstermében.

Demeter József, a RMP keresztúri járási propaganda felelőse beszédében párhuzamot vont a régi és a megalakulandó szövetkezetek között.

— Régebben a dolgozók nem tekinthették sajátjuknak a szövetkezetet. Hogy bizhattak volna az olyan szövetkezetben, melynek nagygazda vezetősége azt a magáénak tartotta és a befizetett összeget zsebébe rakta s a szövetkezetet felhasználta kizsákmányoló céljaira.

— Ennek vége már. A tagoknak a való összeirása és a szövetkezetnek a dolgozók által választott vezetők kezébe helyezése ezt akarja megakadályozni. A multban a szövetkezeti vezetőség gyülése zártkörü volt. Az uj vezetőség az össztagok előtt számol be munkájáról. A tagok pedig éltek jogaikkal és állandóan ellenőrzik a vezetőség munkáját. Az uj szövetkezet a falu gazdasági életének központja. Nem csak ipari és használati cikkekkel látja el a falu dolgozóit, hanem a falu termékeit a városba szállitja, hogy ne kelljen 8—10 tojással s egy darabocska vajjal a városba gyalogolni. Kikapcsolva igy a közvetitő spekulánsokat, olcsóbb élelmet biztosit a városi dolgozóknak, több jövedelmet a falusiaknak. Meg kell változnia a szövetkezetnek, de a boltosnak is. A régi dölyfös boltkezelők helyett uj magatartásu ember kell, hogy átvegye az üzletet, aki nem csalja meg a dolgozókat, hanem tanáccsal látja el és irányitja őket. Ilyen vezetőséggel lesznek az uj szövetkezetek az egyre élesedő osztályharcban a falusi dolgozók támaszai, mert csak igy juthat el a falu a boldogabb életet biztositó szocialista rendszerhez, fejezte be beszédét Demeter József elvtárs.

Ezeket hallva a betfalvi dolgozók tömege nem tétovázott a belépési nyilatkozatok kitöltésénél. Mindhiába volt B e n k ő F e r e n c kulák bujtogatása, álhirverése és az uj szövetkezet elleni izgatása.

Igen, Benkő Ferencnek érdeke, hogy ne alakuljon meg az uj szövetkezet, mert akkor továbbra is adhatja a »regátból« hozott kukorica vékáját 500 lejért, vagy egy heti munkáért. A betfalvi uj szövetkezet megalakulása azonban ujabb csapást mért a bujtogató reakcióra s bebizonyitotta, hogy a kulák mesterkedések megtörnek a dolgozók józan feltörekvő akaratán. Mind többen ismerik fel a dolgozók közül a Benkő Ferenc féle kulákok igazi arcát. A betfalvi dolgozók is megismerhették a szövetkezet elleni mesterkedésében a kizsákmányolót, a nép ellenségét, aki mindenre képes, hogy a kizsákmányolást tovább is folytassa.

Az uj szövetkezet élén László Domokosok és Szécsi Jánosok állanak, akik minden bizonnyal ezen a téren is megvédik a dolgozók érdekeit Benkő Ferenc és társai aljas rágalmaival és kizsákmányolási terveivel szemben.

Fodor László.

Bedő Imre, az erdőfülei békeszerető ember

Bedő Imre, erdőfülei gazda világ életében békeszerető ember volt, ha neki adtak igazat. Csak akkor veszekedett, ha valami nem tetszett neki, de akkor aztán nagy hanggal. Van is oka a gondra, hiszen nagy családja van s annak az eltartása nehéz. Az is jó, ha a hombár tele van, a padláson is füstölődik egy-két sonka, kolbász és miegymás. A sok juhnak is sok takarmány kell, a malacok leg jobban kukoricán hiznak. Szóval, jó, ha mindenből van annyi, amennyi kell — illetve valamivel több, hogy maradjon is. Az idén bizony a szántóföldön sem terem sok valami oknál fogva, pedig a szomszéd földjén elég szép a gabonanemü. Legelője, igaz, sok-sok hektárnyi van, no de azt lelegelik a juhok, de azokba is beleütött valami, mert az idén a gyapjuk sem akar nőni, tejet sem adnak. No de meg is mondta a jegyzőnek, hogy sokalja a beszolgáltatásra előirt gyap jut. De azért csak meglenne valahogy, ha a Párt nem »támadná« állandóan azok miatt a sovány juhok miatt.

Bedő Imre amellett, hogy békeszerető ember, okos is. Már pedig többet ésszel, mint erővel. Beállt annak idején a Kommunista Pártba is, mert ugy érezte, hogy abból hasznot huzhat, — gyülésekre nem is nagyon járt, a tagsági dijat meg egyáltalán nem fizette (mert ugye nagy családja van) de, ha ügyes bajos dolgában hivatalokba járt, jó volt mutatni a pirosfedelü tagsági könyvet.

Bedő Imre feltette a kérdést magának: Mivel lehetne pótolni a beszolgáltatás okozta veszteséget? Megtalálta a megoldást. Az erdészeti hivatal ad ki erdőt legeltetésre.

— Veszek ki erdőt, gondolta s lekaszálom a füvet, eladom s már is kerestem 50—60 ezer lejt. Van 100 juhom, okoskodott, tehát hetvenötre kérek engedélyt. Azt a hetvenötöt más más névre iratom s akkor kibujtam a progressziv dijazás alól.

A gondolatot tett követte. A községházán kitöltötte a szerződést, egyik lányára iratott 10 juhot, a fiára megint tizenötöt s igy tovább hetvenötig — hiszen nagy a család. A jegyző ur aláirta, de az erdészeti hivatalnál csak beléakadtak, hogy a nevek mind Bedő, Bedő. Utánanéztek s minden kisült.

Bedő Imre okos ember. Inkább lefizette a progressziv dijat, hiszen 25 juhot igy is ingyen legeltet. Hát nem megszámlálták az erdészek a minap a juhokat az erdőben? Jegyzőkönyvet vettek fel, hogy több juh legel, mint amennyire engedélye van Bedő Imrének. Azóta már a biróságon az ügy. Rádásul még a pásztorgyereket is kikérdezték, hogy mennyi fizetést kap, de a gyermek nem tudott felelni, mert nem kötöttek szerződést. Ezért most a szakszervezet kellemetlenkedik.

Amint látjuk, Bedő Imrének is meg kell tapasztalnia, hogy a kulák-módszereknek, a csalafintaságoknak, a huncutsággal való meggazdagodásnak az ideje lejárt. Aki ma nem becsületes munkával akarja megkeresni a kenyerét és nem szorgalma után akar megélni, hanem kizsákmányolással, hatóságok, vagy mások becsapásával, arra hamar rájár a rud.

el.

Napköziotthon Gyepesen

Néhány évvel ezelőtt, amikor szó esett róla, nagyon sokan nevetségesnek tartották, hogy Gyepes kisközségben napköziotthon legyen, sőt egyesek éppen ellenségesen fogadták a gondolatot. Ma másképpen áll a helyzet. A szülők örömmel küldik gyermekeiket a napköziotthonba. Eddig óriási gond volt a nyári munkaidőben a gyermekek elhelyezése. Ezt a kérdést most megoldotta a napköziotthon. Most minden dolgozó földmüves látja Gyepesen is, mekkora gondot fordit a RMP irányitása mellett Népköztársaságunk kormánya a gyermeknevelésre. Napköziotthonunkat is hathatósan támogatja a gyermekvédelem. A RDNSz helyi szervezetének tagjai szivesen segitenek ebben a szép munkában. Felismerték, hogy kormányunk a dolgozó nép érdekeiért harcol és hogy ebben a harcban a nők fontos tényezőt jelentenek.

Nagy Károly levelező

Kisbacon

Leplezzük le a nép ellenségeit

Januárban Gergely István kisbaconi szakszervezeti elnök felszólitotta Dávid Dánielt, a több, mint tiz hektáros nagygazdát, milyen alapon tartja magánál Vida András ifjut, mire az azt felelte, hogy örökbe fogadta és nem cselédje. Amikor azonban az örökbefogadási szerződésről esett szó, Dávid Dániel mindenképpen igyekezett a kérdések elől kitérni, majd azt állitotta, hogy szóbelileg egyeztek meg.

Gergely István szakszervezeti elnök nem hagyta annyiban az ügyet és felszólitotta Dávid Dánielt, hogy kössenek szerződést, hogy Vida András ne legyen megkárositva. A ravasz kulák ekkor két darabocska földet igért Vidának a bércen levő földjéből, de azt is kijelentette, hogy Vida ezt csak halála után kaphatja meg. Ezt azonban Vida nem fogadta el, mert tudta, hogy ez is csak hitegetés. Már két éve szolgál a kuláknál, de valami rossz ruhán kivül semmit sem kapott.

Dávid Dániel akkor azt igérte Vidának, ha 7 évig nála dolgozik, vesz neki egy bennvalót.

Kisbaconban is véget kell már egyszer vetni a kulákok kizsákmányolásának és erélyesen kell megakadályozni, hogy a Dávid Dánielhez hasonló kulakok még ma is ingyen, vagy éhbérért dolgoztassák alkalmazottaikat és örökbefogadás, bennvaló és egyebek igérgetésével fizessék őket ki. Ma már törvények védik a dolgozók jogait s ezeknek a jogoknak érvényt is kell szerezni.

Sz.

Felsőrákos

Felsőrákos község vérszipói még mindig a legaljasabb módon zsákmányolják ki a község becsületes dolgozóit. Példa erre Demeter Mihály középgazda esete, aki Biró N. Miklós zsiros gazda kaszálóját harmadában dolgozta. Lekaszálta és be is hordta idejében a tulajdonosnak jutó részt, mig a sajátját az esőzés miatt nem tudta idejében elhordani a földről. Biró N. Miklós kijelentette, hogy ha nem hordja el rögtön a szénát, meggyujtja.

Beszélgetés közben a szegény dolgozó földmüvesek legnagyobb része lelkesedve mondja — bár csak tiz évvel ezelőtt lett volna ez a helyzetünk— hol tartanánk ma már ellenségeinkkel? A szakszervezeti tagok, akik a kisajátitás során földhöz jutottak, türelmetlenül várják a kollektiv gazdálkodás megvalósitását. A dolgozó nép tudja, hogy a közös gazdálkodásban eredményesebb munkát tud kifejteni, s az életszinvonalát emeli s ugyanakkor, a ma még hatalmaskodó osztályellenséget teljesen eltávolitja soraiból.

Páncél András, a földmüves szakszervezet elnöke osztályharcos szellemben végzi kötelességét, és felvilágositó munkával igyekszik megnyerni a tömeget, a község kizsákmányolói ellen, lépten nyomon leleplezve azok gonosz mesterkedéseit.

Sz.

x **Semmisneknyilvánitás.** Elveszett Csender Imre névre az ülkei elöljáróság által kiállitott személyazonossági igazolvány és a székelyudvarhelyi »cercul teritorial« által 1947 november 4 ikén kiállitott leszerelési igazolvány (»Ordin de lăsare la vatră«). Semmisek.

Egy héttel a földadókivetés megkezdése után

(Folytatás az 1. oldalról)

hez még hozzá kell vennünk, hogy kormányunk a Román Munkáspárt vezetésével mindent elkövet az ipari termékek folyamatos árcsökkentése érdekében, miáltal dolgozóparasztságunknak napról napra több és olcsóbb iparitermékhez, különösen mezőgazdasági szerszámhoz jut, világos, hogy életszinvonala állandóan emelkedik.

Mindez pedig a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének 1949. március hó 3—5 i plenáris ülésén a Párt feladatairól, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősitéséért és a mezőgazdaság szocialista átalakitásáért folytatott harc tárgyában hozott határozatának szellemében történik. Miként az emlitett határozat hangsulyozza — a mezőgazdaság korszerüsitését, azaz szociálista átalakitását, illetve a kollektiv gazdaságok megvalósitását *nem a kis és törpegazdaságok tönkretétele és szétzuzása által fogjuk megteremteni, hanem gazdasági fellendülésünk, a technika, a kultura és a szervezettség magasabb szinvonalára emelése utján.*

Igy válik a RMP K. V. nek f. évi március 3—5 iki plenáris ülésén hozott határozatának minden sora élő valósággá. *Dénes Ferenc dr.*

Megyénk dolgozó földmüvessége örömmel arat és teljesiti beszolgáltatási kötelezettségét

A kedvező idő beálltával megyénkben is a legnagyobb lendülettel folyik az aratás. A mezőgazdaságban is támogató intézkedésekkel, hasznos felvilágositó munkával siet dolgozó parasztságunk segitésére a kormányzat, hogy az aratás a lehető legjobb körülmények között, a legmegfelelőbb időben történjék.

Örömmel látjuk, hogy a kormányzat intézkedései, a Párt és a tömegszervezetek felvilágositó munkája folytán, dolgozó parasztságunk körében teljes megértésre találnak. E felvilágositó munka nyomán dolgozó parasztságunk megértette, hogy pl. a viaszérésben való aratás nagyban hozzájárul a nagyobb terméseredmény eléréséhez, mert ezzel az aratással, a kalangyálással és a behordással járó szempergetési veszteség a minimumra csökkenthető.

Megyénkben az aratási munkálatokban élen jár a keresztúri alsó járás, az oklándi és a keresztúri felső járás, amit természetesen az éghajlati viszonyaik is indokolnak.

A gabonagyüjtés feladatának pontos és hiánytalan végrehajtásától függ a falusi és a városi dolgozó tömegek és demokratikus hadseregünk ellátása, az idei őszi és jövő évi tavaszi vetési tervhez szükséges vetőmagmennyiség biztositása, az élelmiszeripar nyersanyaggal való ellátása. Ezt a gabonabegyüjtési rendelet biztositja, mely mindenben a dolgozó nép javát szolgálja. Megóvja a városi és falusi dolgozókat attól, hogy a gabonaüzérek kizsákmányolhassák. A beszolgáltatási hányad megállapitásánál szemelőtt tartja a rendelet az egyes vidékek helyi termelési adottságait, a szántó birtok nagysága szerinti progresszivitással pedig igazságot teremt az oly hosszu időn keresztül kizsákmányolt dolgozó parasztság részére.

A beszolgáltatási rendelkezések a gabonagyüjtés megszervezésére vonatkozólag már a falusi dolgozóparasztságig jutottak el. A gabonagyüjtő bizottságok az előkészitő munkálatokat az állami bizottságoktól kapott rendelkezések szellemében folytatták, szemelőtt tartva a RMP Központi Bizottságának 1949 március 3—5 iki határozatát, mely szerint a kollektálást ugy kell végrehajtani, hogy az az osztályharc feltételei között hozzájáruljon a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősitéséhez, és a kulákság gazdasági erejének korlátozásához. Pártunk felvilágositása folytán látja a dolgozó nép, hogy a munkásosztály az ő érdekét szolgálja s tudja, hogy a munkásosztályt minél jobban el tudja látni élelemmel a dolgozó parasztság, ő is a szövetkezeteken keresztül, annál több és olcsóbb áruhoz fog jutni. Igy szilárdul a munkásparaszt szövetség a gabonabegyüjtésen és a szövetkezeteken keresztül.

Megyénk dolgozó parasztsága megértette ezt és tudja, hogy a beszolgáltatás becsületbeli kötelesség is a dolgozók államа iránt, annál is inkább, mert a beszolgáltatott gabonával, a munkásnak adott kenyérrel becsületbeli adósságát rója le az iránt az osztály iránt, amelynek köszönheti a nélkülözhetetlen iparcikkeket, a szabad gazdasági és kulturális fejlődést és azt a helyes utat, amely a dolgozó parasztság nagyszerü jövőjének, a szociálista mezőgazdaságnak felépitéséhez vezet. *M. A.*

A román-magyar testvériség jegyében zajlottak le a segesvári Petőfi-ünnepségek

Szombatra már diszbe öltözött Segesvár, a Petőfi-ünnepségekre érkező vendégek fogadására. Az utcákon a diszkapuk sorai várják a minden irányból érkező csoportokat. A Lenin-téren felállitott szabadtéri szinpadon szombaton este megkezdődött az ünnepségek sorozata, ahol a különböző megyék kulturcsoportjai szerepeltek. Boian Mihály és Paraschiva Sára a helyi ideiglenes tanács nevében nyitották meg az ünnepséget román és magyar nyelven. Az ünnepi beszédet román nyelven Cicerone Teodorescu iró, magyar nyelven Páll Árpád iró mondotta.

Majd az erdőszakáli román tánccsoport, a szentlászlói énekkar, a kiskapusi magyar tánccsoport, a vámosgálfalvi magyar dalárda, a nagybuni román tánccsoport, a kecseti tánccsoport és az oklándi énekkar mutatták be tudásukat. Az ünnepség után a várban toronyzene volt a késő éjjeli órákig.

A Petőfi halálának százéves évfordulójára rendezett országos ünnepségek vasárnap a fehéregyházi sikon levő siremléknél folytatódtak.

Az emlékmünél szovjet, román és magyar zászlókat lenget a szél. A tömeg egetverő éljenzésben tör ki, amikor megérkezik a kormányküldöttség és a magyar küldöttség.

Az ünnepséget Gotcu Virgil a megyei ideiglenes bizottság nevében nyitotta meg és üdvözölte a vendégeket. Az ünnepi beszédet Zaharia Stancu iró tartotta, azután Andics Erzsébet, a MDP politikai bizottságának a tagja, a magyar küldöttség vezetője beszélt.

— Soha nem volt Petőfi annyira közel hozzánk, mint most, amikor száz évi szenvedés után arra az utra léptünk, amit Petőfi forradalmi lángelméje megálmodott.

Beszél a sovinizmusról is, amit a mult »urai« hintettek el és amivel mint utolsó fegyverével ma is próbálkozik a reakció. Beszéde végén élteti a román-magyar barátságot, amire a tömeg fergeteges éljenzése válaszol.

Miron Constantinescu a RMP Központi Vezetőségének és a kormánynak nevében beszél méltatva Petőfi halhatatlan emlékét. Beszédének minden mondatából kicsendül a román magyar barátság elmélyülése. Beszédét számtalanszor megszakitja az egybegyült tömeg hatalmas lelkesedése, élteti a Szovjetuniót, a RNK-ot és a Magyar Köztársaságot. Beszédét magyar szavakkal fejezi be: Örökké éljen Petőfi Sándor emléke.

Román és magyar szavalat után az emlékmü megkoszoruzása következik. Egymásután helyezik el a RMP, a RNK, a magyar kormány, a magyar küldöttség, a RNK irószövetsége, a MNSz központja koszoruikat.

Megyénket tizenkéttagu küldöttség képviselte az ünnepségeken. Ebben a küldöttségben képviselve volt a megyei ideiglenes bizottság, a RMP, a tömegszervezetek, az üzemek élmunkásai, a hadsereg. Küldöttségünk is gyönyörü babérkoszorut helyezett Petőfi sirjára vármegyénk dolgozóinak nevében.

Délután Segesváron folytatódtak az ünnepségek a szabadtéri szinpadon, ahol a kulturcsoportok megismételték szombat esti előadásukat.

Az ünnepségek alatt megszületett minden dolgozóban az az elhatározás, hogy fokozottabb lendülettel, még nagyobb erőfeszitéssel valósitsák meg azt, amit Petőfi lánglelke száz évvel ezelőtt megálmodott. *fl.*

TEKESPORT

Az UMTE többszörös teke-bajnokcsapata a mult hónapi kerületi tekeversenyen megint elnyerte a »Becsület« szalagját és bejutott az országos válogatott keretbe. Ellenfele, a helyi PTT csapata 3023 tekét ütött, mig az UMTE 3120 tekével győzött.

A tekesportolók figyelmét felhivják a f. hó 14-én, vasárnap kezdődő OSP. pályabajnoki; csapat- és egyéni versenyekre. Ugy igazolt, mint igazolatlan csapatok és játékosok indulhatnak, akik a 18. életévüket betöltötték. 12 dijat osztanak ki, két kupát, két aranyozott plakettet, 2 sportérmet és diszokleveleket. Bővebb értesülést az OSP faliujság utján vagy az irodában szerezhetnek az érdeklődők.

Gyüjtsünk minél több ócskavasat, csontot, gyapjurongy, kender-lenrongy és gyapotrongy hulladékot, mely házunk körül hányódik. Ezek iparunk fontos nyersanyagai, amiket a DAC állami hulladékgyüjtő központok hivatalos áron átvesznek.

Engels Frigyes

1895 aug. 5 ikén halt meg a proletáriátus egyik legkiválóbb tudósa és tanitómestere; Engels Frigyes. Engels, mint Marx munkatársa és harcos elvtársa egyike volt a tudományos szociálizmus megalapitóinak.

Már kora fiatalságában gyülölte az abszolutista rendszert és egész életében harcolt a reakciós porosz szellem ellen. 1844—ben találkozik Párizsban Marx Károllyal. Itt kezdődik az emberiség két lángelméjét összekötő nagy barátság. 1845—ben adja ki Engels Az angliai munkásosztály helyzete cimü könyvét és 1848 februárjában jelenik meg a Marx Károllyal együtt szerkesztett Kommunista kiáltvány, melyről Lenin azt mondta, hogy »szellemében él és mozog a civilizált világ szervezett és harcos proletáriátusa.«

Engels Marxszal együtt részt vett az 1848—as németországi forradalomban, majd Angliába emigrált. Anti Dühring cimü munkájában a filozófia, a természettudomány és a társadalomtudomány legfontosabb kérdéseit tárgyalja. Nagy jelentőségü müvei még A család, a magántulajdon és az állam eredete, A természet dialektikája, Ludwig Feuerbach és a német klasszikus filozófia vége stb.

Az Internacionálét, a Munkások Nemzetközi Szövetségét Marx Károllyal együtt vezette. Marx halála után nyomda alá rendezte és kiadta a Tőke II és III kötetét, amit Marx életében nem tudott befejezni.

Lenin mondta Engelsről: »Barátja Marx Károly után Engels a legkiválóbb tudósa és tanitómestere volt az egész civilizált világ kortársi proletáriátusának.«

Kobátfalva

dolgozó népe a RMP március 3—5 határozata szellemében, uj vezetőséget állitott a szövetkezet élére. Az uj vezetőség ünnepélyes beiktatása julius 31-én történt meg. A vezetőség tagjai mind becsületes osztályharcos dolgozók, akik eddigi munkájukkal is mindig a dolgozók érdekeit védték s a jövőben még fokozottabb éberséggel és osztálytöntudattal fogják népünk érdekeit szolgálni.

Ugyanezen a napon Kobátfalva ... nuló ifjusága jól sikerült müsoros ...tély keretében emlékezett meg Petőfi Sándor halálának 100 ik évfordulójáról. A müsort, melynek számait az U... tatóból vették, egy orosz néptánc... bővitették ki, amely óriási tetszésnyilvánitást váltott ki a nézők köréből ... azt többször megismételtették.

Szilveszter István
MNSz levelező

Bővül a Secera állami áruház

A székelyudvarhelyi Secera állami áruház forgalma annyira emelkedett, hogy ujabb üzlethelyiséget kellett nyitnia. A mult héten nyitotta meg a Kossuth utcában második üzlethelyiségét, ahol nagy választékban állanak a ... áruk, festékek és háztartási felszerelések a vásárló közönség rendelkezésére.

x **A Dragomán-féle üveg- porcelán-kereskedés átköltözött** a Lenin-ut 1 szám alá (volt ...csi-féle patika, ma Olcsváry-... mellé). 2

x **Semmisneknyilvánitás.** Elveszett Soós Clara székelyudvarhelyi ... nevére a székelyudvarhelyi rendőrség által kiállitott buletin. Semmis.

Anulare de acte. S'a pierdut ... retul de pensie Nr 872—1948 al ... duvei lui Fórika Alexandru din ... heiu. Este nul.